

SEPTEMBER 2026

FORSKERE I STATENS RÅD OG UDVALG

Sarah Steinitz
Markus Roerup Rom
Thor Blond

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DRONNING MARYS CENTER
VIDEN. PARTNERSKABER. FORANDRING.

Indledning

Staten inddrager løbende eksterne aktører i politikudvikling gennem kommissioner, råd, ekspertudvalg, følgegrupper og lignende organer. I dette notat betegner vi dem under ét: 'råd og udvalg'. Brugen af råd og udvalg er over tid blevet et vigtigt fagligt og strategisk værktøj for ministerierne. Samtidig er andelen af forskningsrepræsentanter i denne type organer steget over tid, hvilket afspejler en udvikling, hvor forskning i større grad forventes at informere og legitimere politiske beslutningsprocesser.¹

Men hvem sidder faktisk i statens råd og udvalg? Det er svært at svare på. Råd og udvalg er forankret under de enkelte ministerier. Selvom man kan finde oplysninger om aktuelle råd og udvalg ministerium for ministerium, findes der ikke et samlet overblik over alle statens råd og udvalg.

Den 26. marts 2024 kom der imidlertid et svar til Finansudvalget, med bidrag fra samtlige ministerier, med en samlet opgørelse over de råd og udvalg, der havde været nedsat i en toårig periode, fra 2022 til 2024, og deres sammensætning.²

Vi har på den måde fået et øjebliksbillede af, hvem der rådgiver staten i forskellige råd og udvalg.

I Dronning Marys Center ved Københavns Universitet har vi gennemgået dette materiale systematisk for at identificere de forskere, der i perioden har siddet i statens råd og udvalg. Arbejdet har til formål at styrke vidensgrundlaget for praksis omkring videnskabelig rådgivning i Danmark.³

Resultatet er det første samlede overblik over forskeres deltagelse i statens råd og udvalg fra 2022 til 2024.

Analysen er muliggjort med støtte af Realdania.

Hovedkonklusioner

1

Ministerier bruger eksperter forskelligt

Knap 1.900 poster i statens råd og udvalg fra 2022-2024 var besat af forskere. Der er stor forskel på, hvor ofte ministerierne har forskere repræsenteret i råd og udvalg under deres ressort. Uddannelses- og Forskningsministeriet har rigtig mange poster besat af forskere (946 poster). Herefter følger Børne- og Undervisningsministeriet (125 poster), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (116) og Forsvarsministeriet (108). I den modsatte ende kan antallet af forskerposter under Transportministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet tælles på begge hænder.

2

De største universiteter står stærkt i statens råd og udvalg

De fleste forskerposter i statens råd og udvalg kommer fra universiteterne (59% af forskerposterne), særligt Københavns Universitet (KU) og Aarhus Universitet (AU). KU og AU er landets største universiteter, men set i forhold til deres størrelse er de stadig lidt overrepræsenteret (målt i årsværk blandt videnskabeligt personale). Danmarks Tekniske Universitet (DTU) er mest underrepræsenteret i forhold til sin størrelse.

3

Samfundsvidenskab fylder mest blandt faglighederne

Samfundsvidenskab er det mest repræsenterede hovedfag i statens råd og udvalg og står for 35% af forskerposterne blandt universiteterne. Samfundsvidenskab er betydeligt overrepræsenteret i forhold til sin andel af det samlede videnskabelige personale på universiteterne. Samtidig er sundhedsvidenskab og tekniske videnskaber underrepræsenterede i forhold til deres størrelse.

4

Jura og økonomi udgør en særlig ekspertise

Inden for samfundsvidenskaberne er det især jura og økonomi, der fylder. Faktisk tegner fagområdet jura sig for flere poster end alle de tekniske videnskaber tilsammen. Det samme gælder økonomi.

5

Kønsbalancen afspejler forskningssystemet – men ikke overalt

Forskerrepræsentationen i råd og udvalg består af 61 % mænd og 39 % kvinder, hvilket svarer til kønsbalancen blandt universitetsforskere på adjunkt-, lektor- og professorniveau. Ser man enkeltvis på ministerierne, fremtræder der dog visse skævheder. Mandlige forskere er i markant overtal i råd og udvalg under Forsvarsministeriet (81% mænd) og Indenrigs- og Sundhedsministeriet (82% mænd). Kvindelige forskere er en smule overrepræsenteret i Social-, Bolig- og Ældreministeriet (57 % kvinder) og Kulturministeriet (53 % kvinder).

6

En mindre gruppe forskere er stærkt positioneret

En mindre gruppe forskere går igen på tværs af råd og udvalg over flere ministerier og indtager dermed en særlig position i den statslige rådgivning. Det er typisk mandlige forskningsledere med økonomisk, juridisk eller naturvidenskabelig baggrund.

Metode

Analysen bygger på en systematisk gennemgang af offentligt ansatte forskere, der er repræsenteret i statens råd og udvalg i perioden 2022–2024, som opgjort i svaret til Finansudvalget. I den forbindelse har det været nødvendigt at afgrænse, hvem der indgår som forskere i analysen.

Forskerdefinition

Til højre fremgår de to kriterier, der i undersøgelsen er anvendt til at definere og afgrænse forskergruppen i datasættet.

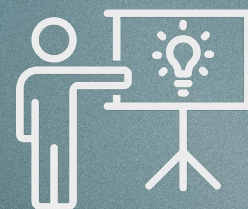
Ledere på institutionerne, herunder rektorer og prorektorer, indgår ligeledes i populationen, hvis de lever op til begge udvælgelseskarakteristika. Det flugter med Universitetsloven, der fastlægger, at ledere af videnskabelige enheder og ph.d.-skoler skal være *"anerkendte forskere"*, hvilket er karakteriseret som *"personer, der i en årrække på videnskabeligt plan aktivt har beskæftiget sig med forskning, og som er på mindst lektor- eller seniorforskerniveau"*.⁴

For at identificere relevante forskningsinstitutioner er der taget udgangspunkt i David Budtz Pedersen og Rolf Hvidtfeldts kortlægning af det danske økosystem for videnskabelig rådgivning.⁵ Denne analyse omfatter følgende typer institutioner:

- Universiteter
- Offentligt ejede sundhedsinstitutioner, herunder hospitaler og universitetshospitaler
- Sektorforskningsinstitutioner og nationale forskningsinstitutioner
- GTS-institutter (GTS står for 'Godkendt Teknologisk Service')
- Professionshøjskoler og erhvervsakademier
- Kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner
- Museer, arkiver o.l.
- Udenlandske og internationale forskningsinstitutioner

Personen er ansat ved en offentlig forskningsinstitution.

Personen har en ph.d.-grad eller er under ph.d.-uddannelse og beskæftiger sig aktivt med forskning på videnskabeligt plan i relation til sin stilling.

Datagrundlag

Analysens datagrundlag består af det endelige svar på Finansudvalgets spørgsmål 62 (FIU Alm.del 2023-24) stillet den 23. november 2023 af Lisbeth Bech-Nielsen (SF) til daværende finansminister Nicolai Wammen (S). Spørgsmålet omhandler en oversigt over navne på udpegede medlemmer i alle råd, nævn, kommissioner, komitéer, følgegrupper, arbejdsgrupper, paneler, ekspertudvalg og andre fora, der har været aktive eller er afsluttet efter 1. januar 2022, og hvor der indgår repræsentanter for eksterne interesser eller eksperter. Spørgsmålet blev endeligt besvaret den 26. marts 2024. Analysen baserer sig på den medlemsoversigt på 190 sider, der fremgår af tabel 1 i det offentliggjorte svar.

På baggrund af den valgte operationalisering har vi manuelt gennemgået oversigten og registreret personer, der lever op til de to førnævnte kriterier. Efterfølgende har vi gennemgået data for at kontrollere, om registrering var korrekt.

Som det fremgår af tabel 1, sidder der forskere på 1868 poster i statens råd og udvalg i perioden 2022-2024. Nogle forskere sidder på flere poster. Der er i alt tale om 1492 personer.

Det har ikke været muligt at sammenholde antallet af forskerbesatte poster med, hvem der besidder de øvrige eksterne poster, da dette ville kræve en fuldstændig kodning af samtlige deltagere i materialet. Der er dog ingen tvivl om, at andre eksterne interessenter fylder betydeligt mere end forskere i det samlede billede.

Samlet antal poster besat af forskere	Samlet antal forskere
1868	1492

Tabel 1: Tabellen viser antallet af forskerposter og antallet af unikke forskere i statens råd og udvalg i perioden 2022-2024.

Ministeriernes indberetninger indebærer desuden visse begrænsninger i datagrundlaget. I nogle tilfælde er der angivet organisationer uden navngivne repræsentanter eller personer uden institutionsangivelse. I andre tilfælde deltager institutioner som helhed frem for specifikke personer, og deltagerkredsen kan variere fra møde til møde. Udpegningsgrundlaget varierer ligeledes mellem ministerudpegning og indstilling fra organisationer eller myndigheder. Endelig indgår visse typer organer, herunder undersøgelseskommisioner og interne arbejdsgrupper, ikke i oversigten.

Deltagelse i råd og udvalg udgør kun én blandt flere former for forskningsbaseret rådgivning af staten, og de rådgivende organer varierer betydeligt i form, opgaver og potentiel indflydelse. Analysen giver således et afgrænset indblik i forskeres bidrag til statens beslutningsgrundlag.

Analyse

I analysen undersøges, hvem forskerne er: Hvilke institutioner repræsenterer de? Hvilke fagområder dækker de? Og hvordan fordeler de sig på blandt ministerierne?

Der ses desuden på kønsfordeling og identificeres de personer, der hyppigst indgår i statens råd og udvalg hen over den toårige periode.

Stor forskel på forskerinddragelse i råd og udvalg på tværs af ministerier

Der er betydelig variation i, hvor meget ministerierne trækker på forskere gennem råd og udvalg. Selvom denne inddragelsesform kun udgør én blandt flere måder at inddrage forskning på, giver tabel 2 et indtryk af forskellene i ministeriernes tilgang til forskningsinddragelse i den givne periode.

Tabellen viser de råd og udvalg, hvor der var mindst én forsker repræsenteret mellem 2022 og 2024. Samlet set drejer det sig om 348 udvalg. Det er ikke muligt for os at sammenligne med antallet af udvalg uden forskerrepræsentation, da vi ikke har kodet disse udvalg. Vi ved dog fra tidligere undersøgelser, at ansatte ved forskningsinstitutioner udgjorde lidt over 20% af posterne i rådgivende organer i 2017.⁶

I tabel 2 fremgår det, at Uddannelses- og Forskningsministeriet har flest råd og udvalg med forskerrepræsentation blandt ministerierne, nemlig 59 råd og udvalg, og herefter følger Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med 48 råd og udvalg. I den modsatte ende af spektret ligger Økonomiministeriet og Transportministeriet med henholdsvis to og ét råd og udvalg med forskerrepræsentation.

Alle ministerier, med undtagelse af Statsministeriet, fremgår af tabellen, og de har derfor alle i større eller mindre grad gjort brug af forskerinddragelse gennem råd og udvalg i perioden fra 2022 til 2024. At der kan mangle navne på listen i forhold til de ministerier, der findes i dag, skyldes, at ministerierne jævnligt omlægges, sammenlægges eller splittes op.

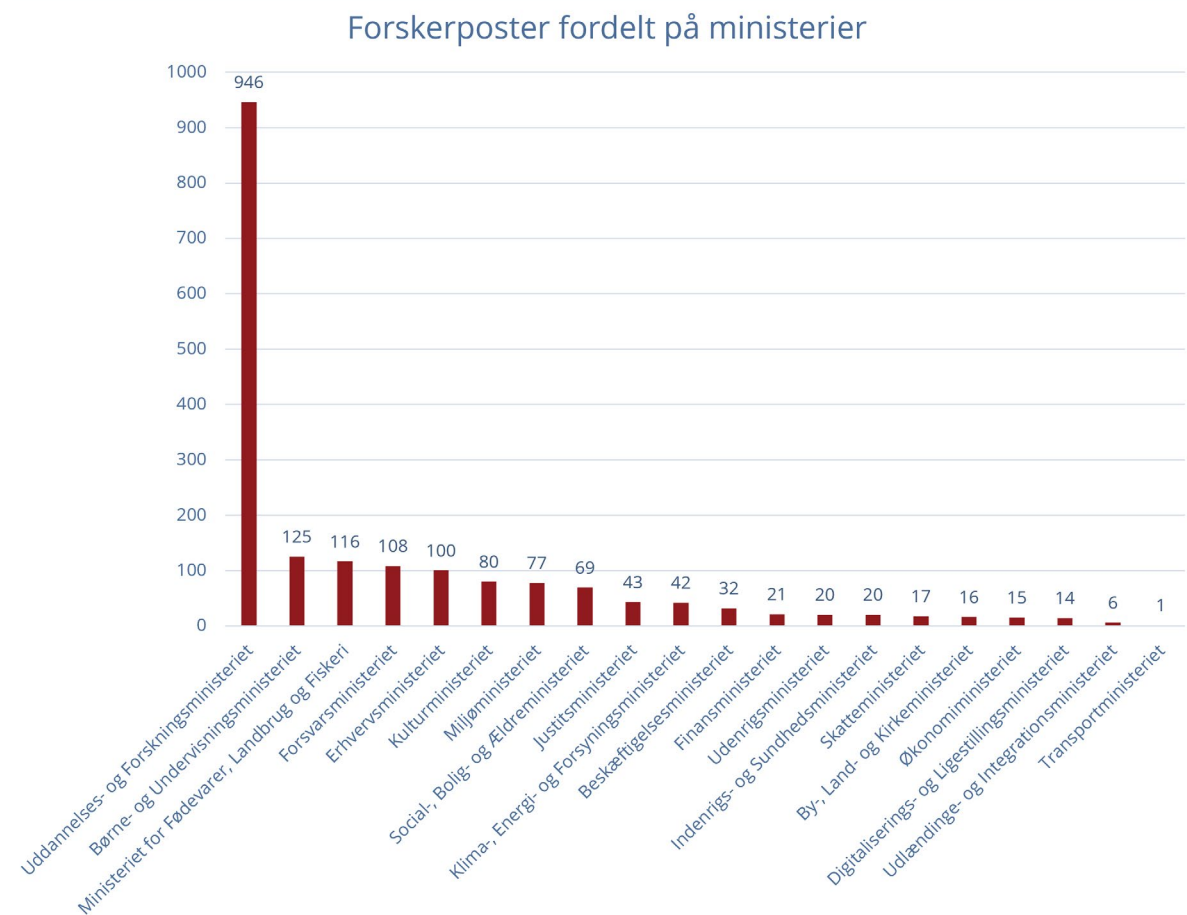
Ministerie	Antal råd og udvalg
Uddannelses- og Forskningsministeriet	59
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	48
Erhvervsministeriet	37
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	35
Kulturministeriet	28
Miljøministeriet	24
Børne- og Undervisningsministeriet	23
Justitsministeriet	21
Forsvarsministeriet	17
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	11
Beskæftigelsesministeriet	10
Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	7
Udenrigsministeriet	7
Finansministeriet	6
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	5
Skatteministeriet	5
By-, Land- og Kirkeministeriet	4
Udlændinge- og Integrationsministeriet	3
Økonomiministeriet	2
Transportministeriet	1
Total	348

Tabel 2: Tabellen viser antallet af råd og udvalg med forskerrepræsentation fordelt på ministerier i perioden 2022-2024.

Stor forskel på forskerinddragelse i råd og udvalg på tværs af ministerier

Ser man videre på, hvordan forskernes poster er fordelt blandt ministerierne, er det tydeligt, at Uddannelses- og Forskningsministeriet i særdeleshed inddrager forskere i ministeriets råd og udvalg, jf. figur 1. Ministeriets betydelige andel skyldes blandt andet Danmarks Frie Forskningsfonds mange rådgivende organer på tværs af fagområder. Dernæst kommer Børne- og Undervisningsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Forsvarsministeriet med hhv. 125, 116 og 108 forskerposter. I den modsatte ende finder man ministerier som Transportministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet og Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet.

Hvor tabel 2 viser antallet af råd og udvalg med forskerrepræsentation, viser figur 1 den samlede fordeling af forskerposter mellem ministerierne. Tilsammen peger de på betydelige forskelle i forskerinddragelsen på tværs af ministerier i perioden 2022-2024. Forskerrepræsentation fremstår dermed som noget, der varierer betydeligt mellem ressortområder, hvilket kan afspejle forskellige opgavetyper, rådgivningsbehov og traditioner for inddragelse af forskningsbaseret ekspertise.

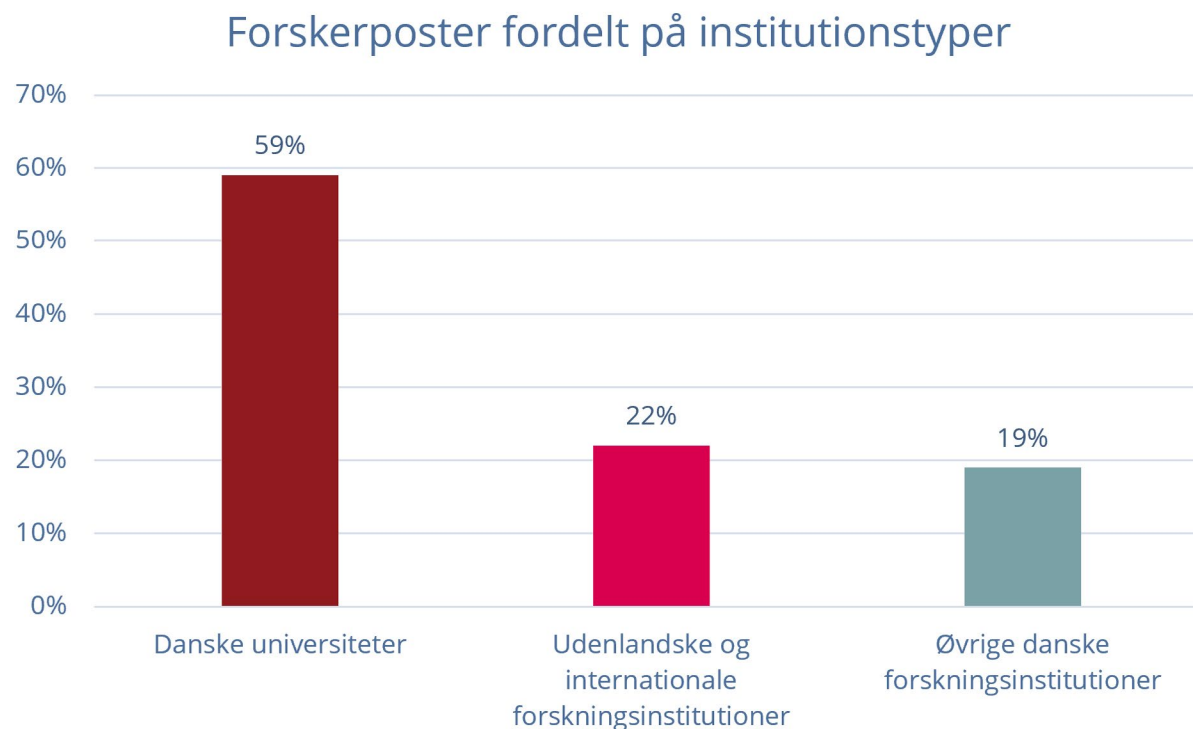
Figur 1: Figuren viser antallet af forskerposter i statens råd og udvalg fordelt på ministerier i perioden 2022-2024.

KU og AU er stærkt repræsenteret i statens råd og udvalg

Når man ser på, hvor de forskere, der rådgiver staten gennem råd og udvalg, kommer fra, træder universiteterne tydeligt frem, jf. figur 2.

Ud af de 1868 poster, der er besat af forskere, kommer 59% fra et af landets otte universiteter. Der sidder altså repræsentanter fra de danske universiteter på 1093 poster i statens råd og udvalg.

419 forskerposter, svarende til 22%, kommer fra udenlandske forskningsinstitutioner, især fra Storbritannien, Sverige og Norge, mens de resterende 19% kommer fra professionshøjskoler, GTS-institutter⁷ m.m.

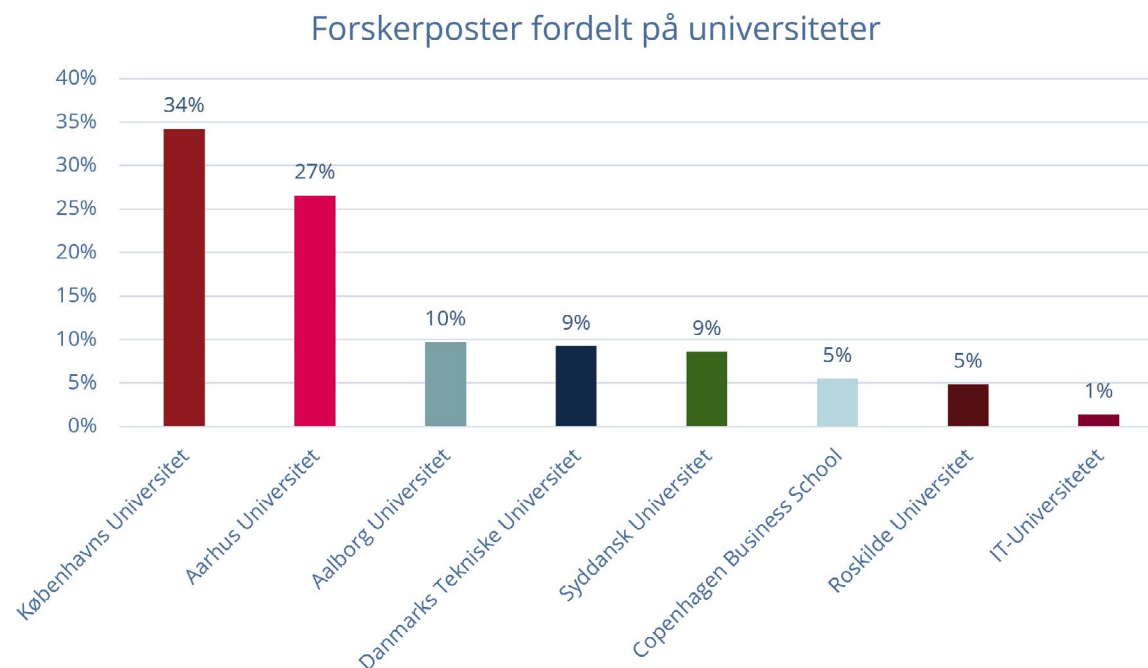

Figur 2: Figuren viser fordelingen af forskerposter på institutionstyper i perioden 2022-2024.

KU og AU er stærkt repræsenteret i statens råd og udvalg

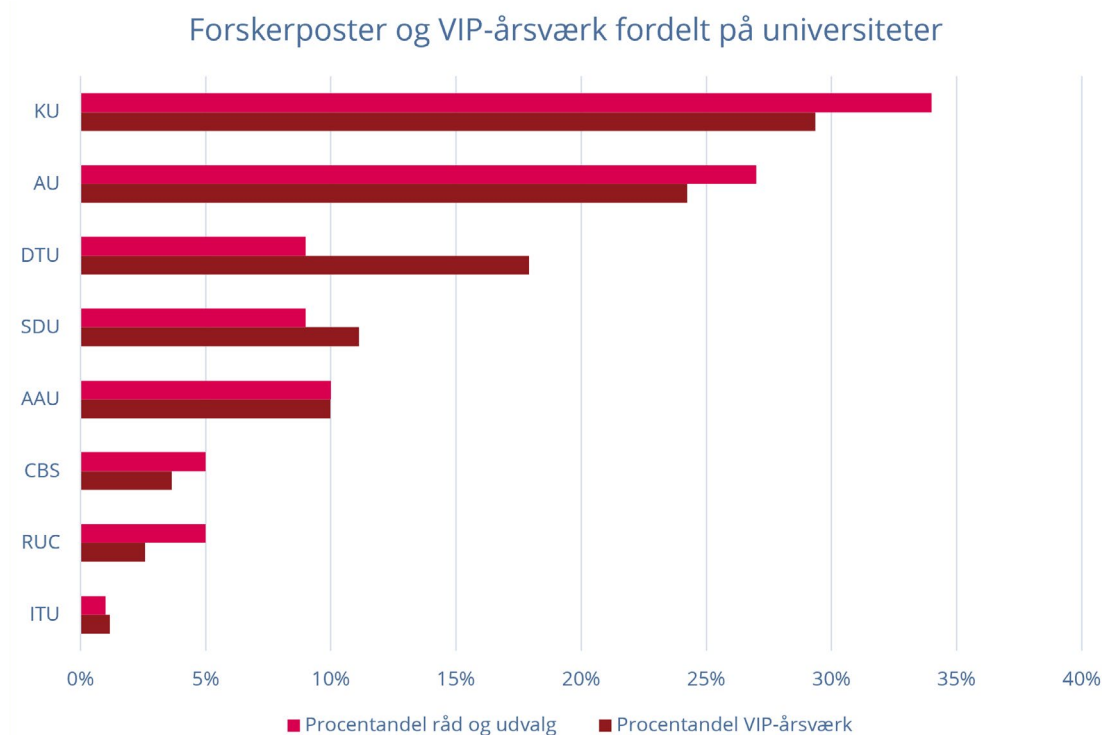
Zoomer vi ind på de otte universiteter, er 35% af forskerposterne blandt de danske universiteter fra Københavns Universitet (KU), svarende til 374 poster. Københavns Universitet er tæt efterfulgt af Aarhus Universitet (AU), der er repræsenteret med 27% af forskerposterne, svarende til 289 poster jf. figur 3.

De to universiteter står således for næsten to tredjedele af forskerposterne blandt de danske universiteter. De er imidlertid også landets største universiteter. Ser man på, hvordan KU og AU er repræsenteret ift. deres størrelse, målt i antal årsværk, så er de stadig overrepræsenteret, jf. figur 4. Den mest markante afvigelse er, at DTU fremstår klart underrepræsenteret i forhold til sin størrelse. SDU er også en smule underrepræsenteret. I opgørelsen tegner DTU sig for 101 poster, mens SDU er repræsenteret med 94 poster. Hvis repræsentationen fulgte universiteternes relative størrelse målt i årsværk, ville DTU og SDU have besat henholdsvis ca. 185 og 120 poster.

Figur 3: Figuren viser fordelingen af forskerposter på de otte danske universiteter i perioden 2022-2024. Forskere ansat ved universitetshospitaler er henført til det tilknyttede universitet.

KU og AU er stærkt repræsenteret i statens råd og udvalg

Figur 4: Figuren sammenholder universiteternes andel af forskerposter i statens råd og udvalg med deres gennemsnitlige andel af VIP-årsværk i perioden 2022-2024 ('VIP' er en forkortelse for 'videnskabeligt personale'). Oplysninger om VIP-årsværk stammer fra Danske Universiteters statistiske beredskab.

Centraladministrationen har gennem en årrække i stigende grad ansat generalister som politologer, jurister og økonomer, mens specialister som ingeniører er blevet en mindre del af medarbejderstaben.⁸ Man kunne forvente, at denne svækkede interne tekniske ekspertise blev opvejet af, at ministerierne i højere grad trak på ekstern ingeniørfaglig viden gennem råd og udvalg. Det er umiddelbart ikke, hvad tallene viser.

DTU's relative underrepræsentation kan dog være udtryk for, at de ministerier, universitetet har stærke forbindelser til, ikke i samme grad inddrager forskning gennem råd og udvalg. Her er det værd at hæfte sig ved, at DTU har rammeaftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening med flere ministerier, herunder Transportministeriet.⁹

Analysen baserer sig dog på en relativt kort periode på to år, og repræsentationen kan derfor være påvirket af konkrete dagsordener og prioriteringer i den givne periode. En mere robust vurdering af universiteternes relative repræsentation vil kræve et længere tidsperspektiv. Det samme gælder for repræsentation af hovedfag og andre forhold.

Samfundsvidenskab fylder mest i råd og udvalg

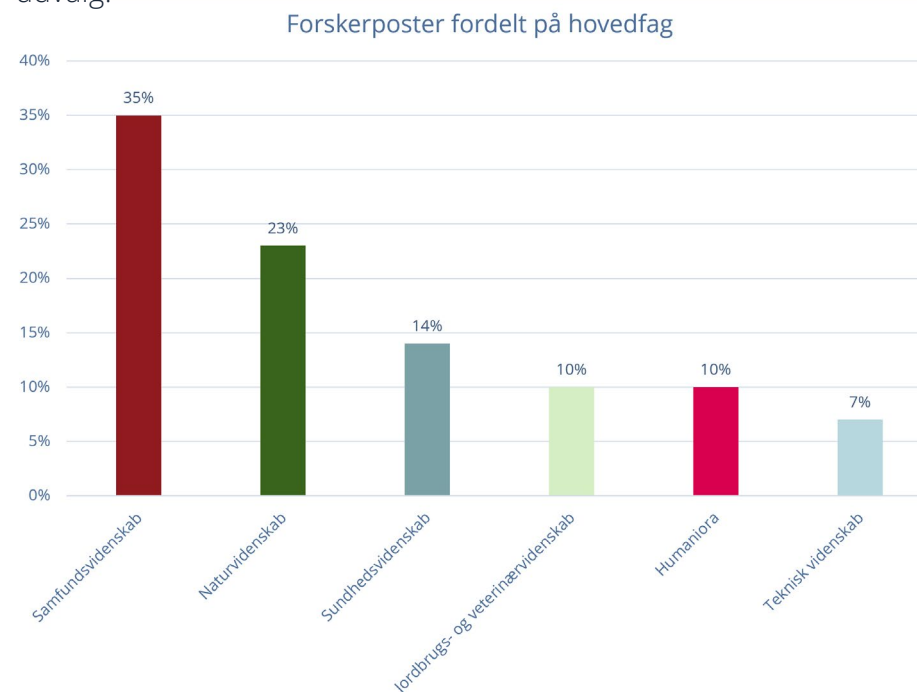
I det følgende afsnit ser vi på fordelingen af forskere, ud fra hvilke fagområder de repræsenterer. Klassificeringen tager udgangspunkt i OECD's Frascati-manual, som også bruges af Danmarks Statistik.¹⁰ Her opdeles fagområder i seks hovedfag:

- Naturvidenskab
- Teknisk videnskab
- Sundhedsvidenskab
- Jordbrugs- og veterinærvidenskab
- Samfundsvidenskab
- Humaniora

Forskerne er placeret i disse kategorier på baggrund af deres instituttilknytning. I tilfælde af tværfaglige institutter som på RUC er forskerne fordelt efter deres forskningsfelt. Analysen omfatter alene forskere fra de otte danske universiteter samt universitetshospitalerne. Dette valg kan påvirke fordelingen, idet inddragelse af andre forskningsinstitutioner sandsynligvis ville have ændret billedet af fagområdets repræsentation. Eksempelvis havde professionshøjskoler, som besad 141 poster i perioden, formentlig bidraget med en større andel samfundsvidenskabelige forskere.

I analysen fremgår det indledningsvis, at danske universiteter varetager 1093 forskerposter. Af disse er der 21 poster uden personnavne i Folketingssvaret. Her er det blot universitetet som organisation, der er anført. Vi kan derfor ikke sætte et hovedfag på de 21 poster. I analysen af hovedfagene tager vi derfor udgangspunkt i universiteternes 1072 poster, der er besat af navngivne forskere.

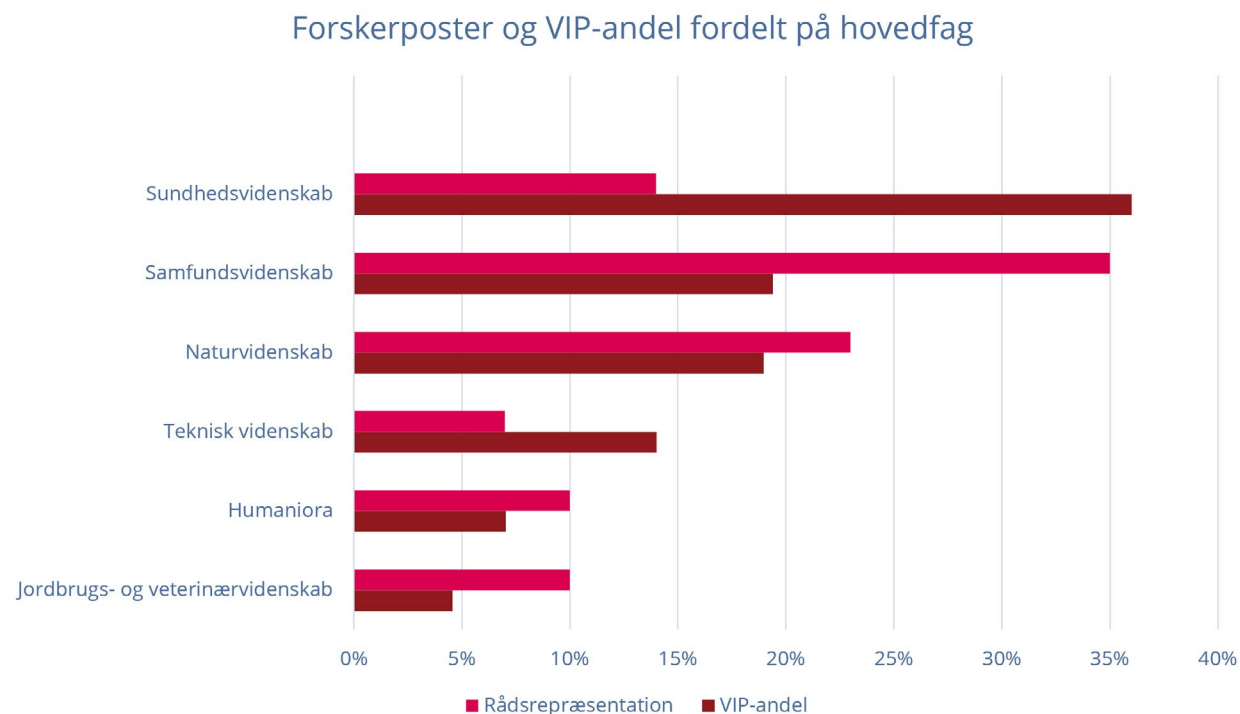
Når vi ser samlet på de råd og udvalg, vi har kortlagt i denne analyse, er det samfundsvidenskab, der som hovedfag er stærkest repræsenteret blandt universiteternes poster. 378 poster er besat af samfundsvidenskabelige forskere, hvilket svarer til 35% af de danske universiteters repræsentation. I den anden ende af skalaen findes den tekniske videnskab, der varetager 77 poster, svarende til 7%, og humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab, der begge varetager 10% af de samlede antal poster. I figur 5 nedenfor kan man aflæse hovedfagernes samlede repræsentation i statens råd og udvalg.

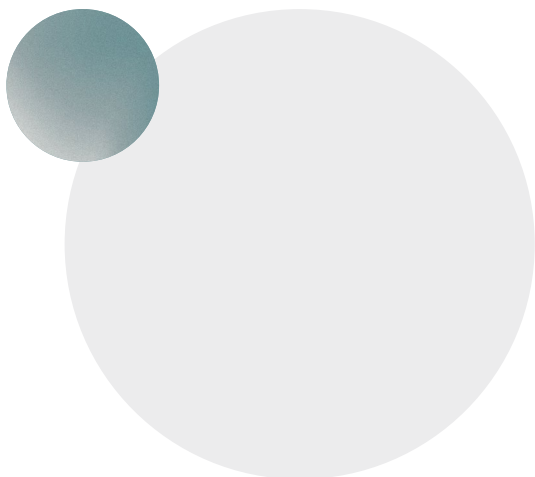
Figur 5: Figuren viser fordelingen af universiteternes forskerposter på hovedfag i perioden 2022-2024.

Samfundsvidenskab fylder mest i råd og udvalg

Når man sammenholder fordelingen af forskere på hovedfag¹¹ i statens råd og udvalg med hovedfagernes størrelse målt ved andelen af videnskabeligt personale (VIP) for den givne periode, fremstår en klar skævhed, jf. figur 6. Når vi ser på tallene i den givne periode, er samfundsvidenskab markant overrepræsenteret, mens især sundhedsvidenskab er underrepræsenteret i statens råd og udvalg. Ifølge Danmarks Statistiks opgørelser udgør sundhedsvidenskabeligt VIP lidt over en tredjedel af VIP ved universiteterne. Sammenholdt med at sundhedsvidenskab kun udgør 14% af forskerposterne i statens råd og udvalg, peger dette på en markant underrepræsentation af sundhedsvidenskabelig ekspertise i denne sammenhæng. Teknisk videnskab er også klart underrepræsenteret. De øvrige hovedfag er derimod moderat eller svagt overrepræsenteret.¹² Som tidligere nævnt skal fortolkningen heraf foretages med blik for, at vi ser på en toårig periode, og at forskningsbaseret rådgivning kan forekomme via andre mekanismer, der ikke optræder i datasættet, heriblandt forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Figur 6: Figuren sammenholder hovedfagernes andel af universiteternes forskerposter i statens råd og udvalg med deres gennemsnitlige andel af det videnskabelige personale ved danske universiteter og universitetshospitaler i perioden 2022-2024. Oplysninger om videnskabeligt personale er baseret på Danmarks Statistiks FoU-statistik (FOUOFF01).

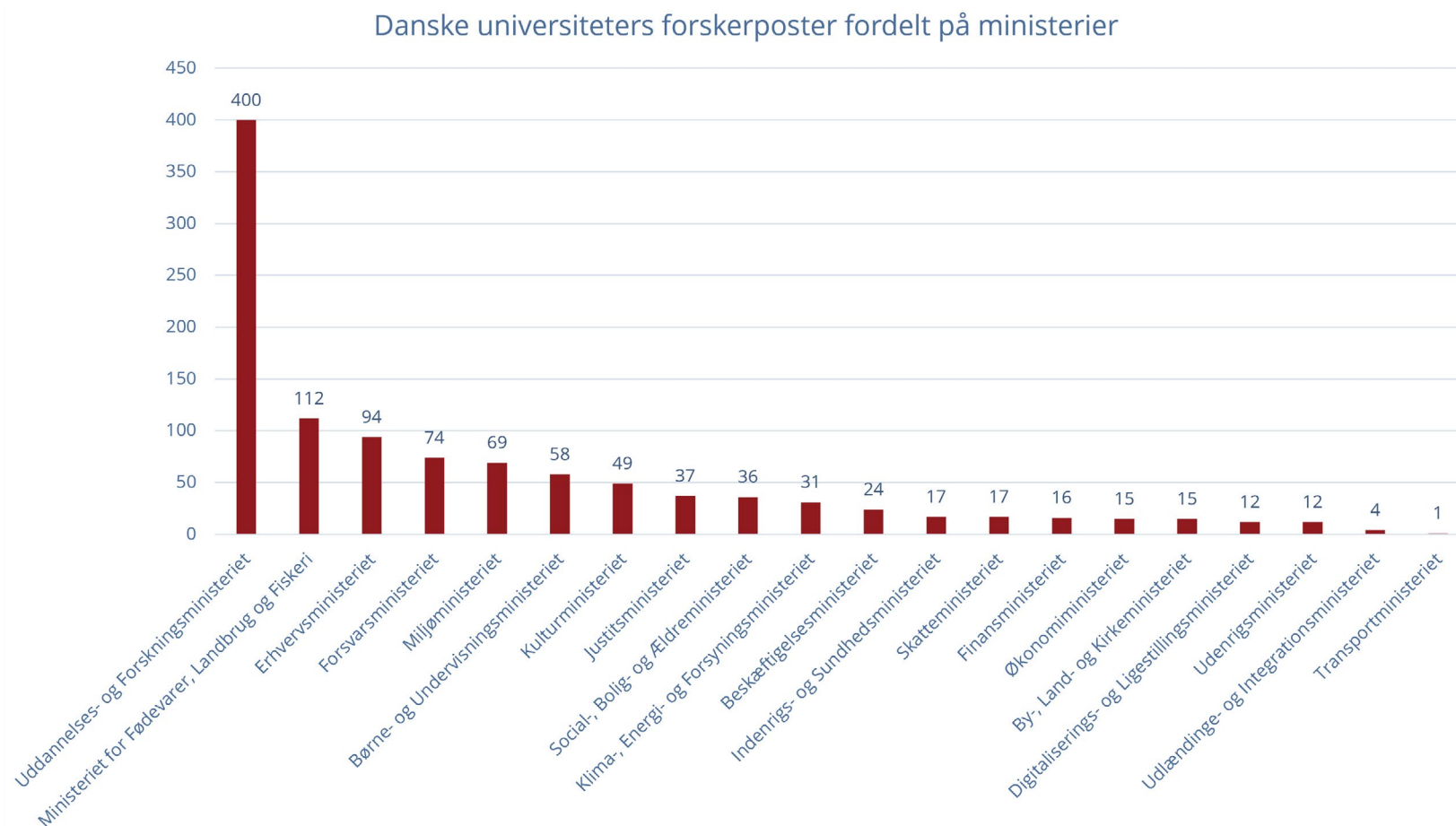

Hovedfagenes repræsentation på tværs af ministerier

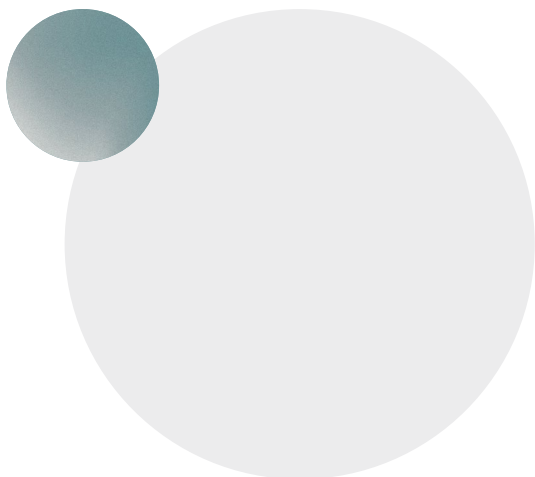
I figur 7 fremgår antallet af råd- og udvalgsposter, som er besat af universitetsforskere, inden for de enkelte ministerier. Kun forskere fra de otte danske universiteter er medtaget i det følgende. Da Uddannelses- og Forskningsministeriet inddrager markant flere forskere end andre ministerier, er de udeladt af efterfølgende figurer.

Det ministerium, der inddrager flest universitetsforskere i råd og udvalg, udover Uddannelses- og Forskningsministeriet, er Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med 112 forskerposter. Herefter har vi Erhvervsministeriet med 94 poster og Forsvarsministeriet med 74. Udlændinge- og Integrationsministeriet og Transportministeriet ligger i den modsatte ende med hhv. 4 og 1 poster til forskere i deres råd og udvalg.

Hovedfagenes repræsentation på tværs af ministerier

Figur 7: Figuren viser antallet af universiteternes forskerposter fordelt på ministerier i perioden 2022-2024.

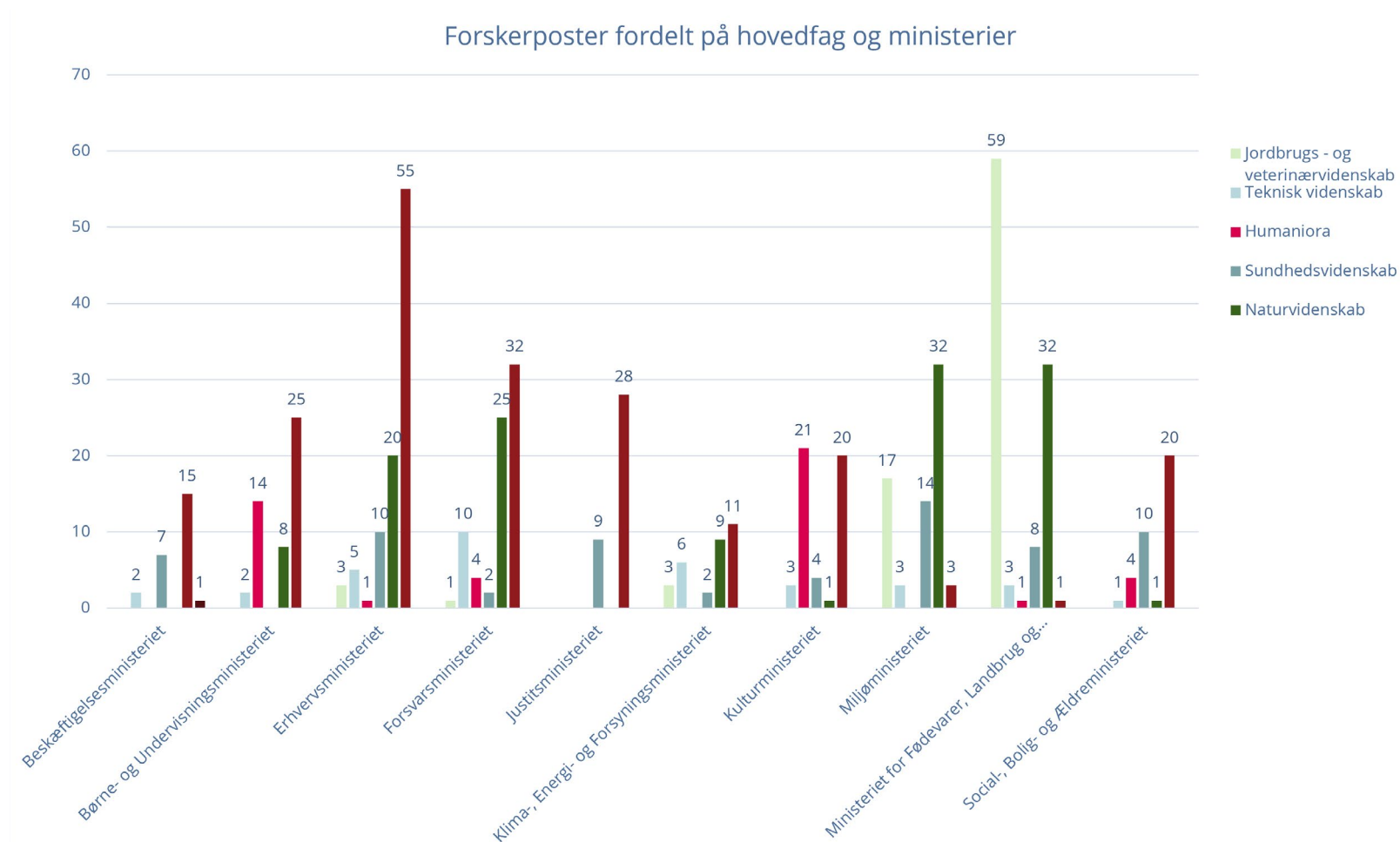

Hovedfagenes repræsentation på tværs af ministerier

For at vurdere hvilke hovedfag, der understøtter hvilke ministeriers arbejde, har vi i figur 8 samlet de ministerier, der har 20 eller flere forskerposter i råd og udvalg i ministeriet, fordelt på de seks hovedfag. Uddannelses- og Forskningsministeriet er udeladt som nævnt ovenfor.

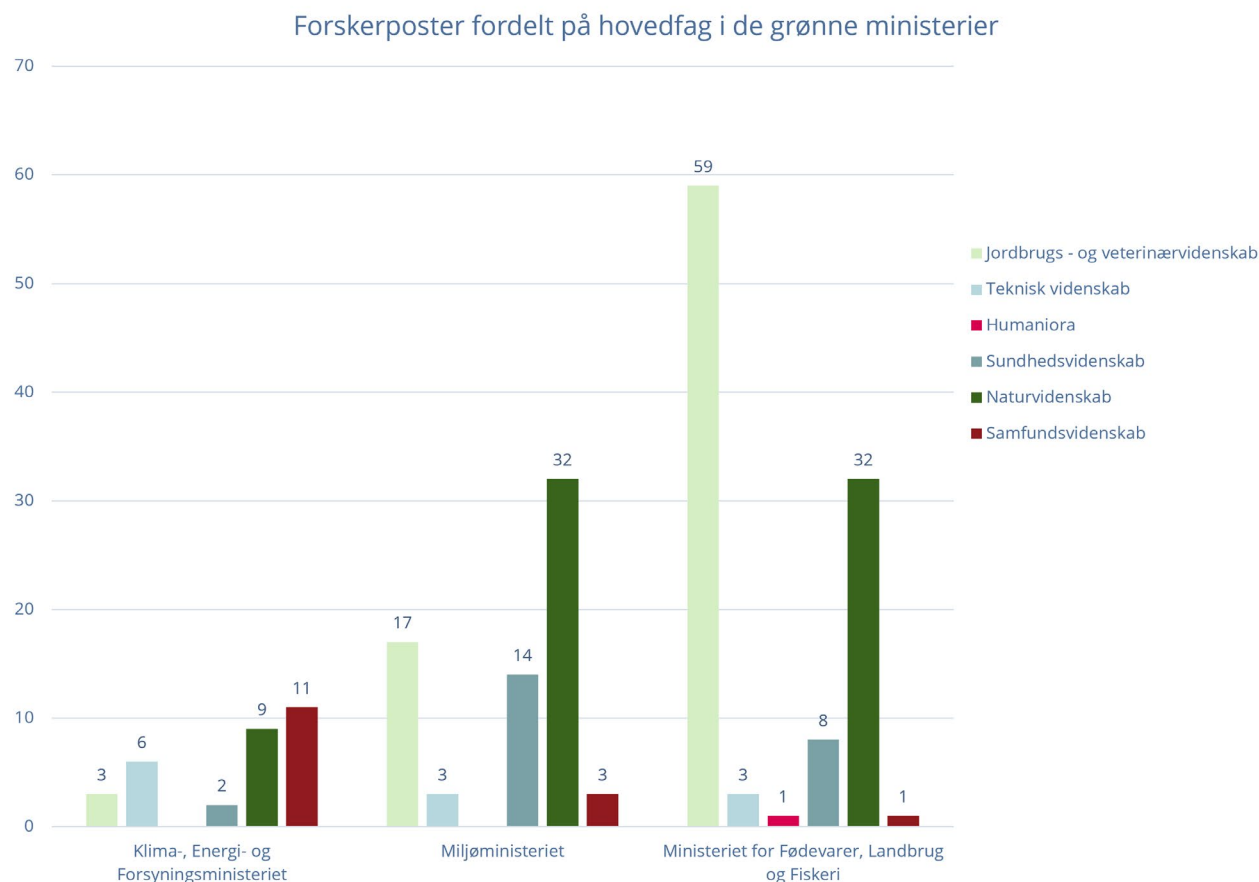
Fra figur 8 står det tydeligt frem, at samfundsvidenskab er stærkest repræsenteret i en lang række ministerier. I de 'grønne' ministerier fylder naturvidenskab samt jordbrugs- og veterinærvidenskab mest, mens humaniora er stærkest repræsenteret under Kulturministeriet. Teknisk videnskab er ikke hyppigt repræsenteret, men er tydeligst repræsenteret under Forsvarsministeriet. Det er under Forsvarsministeriet værd at notere, at den stærke repræsentation (25 forskerposter) fra naturvidenskab er drevet af de matematiske og datalogiske fag, der falder under naturvidenskab som hovedfag. Sundhedsvidenskab skiller sig ikke markant ud i enkelte ministerier, men er til gengæld jævnt repræsenteret på tværs.

Hovedfagenes repræsentation på tværs af ministerier

Figur 8: Figuren viser fordelingen af universiteternes forskerposter på hovedfag og ministerier. Kun ministerier med mindst 20 forskerposter indgår i figuren.

De grønne ministerier

Figur 9: Figuren viser fordelingen af universiteternes forskerposter på hovedfag i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljøministeriet samt Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Zoomer man ind på de grønne ministerier er det jordbrugs- og veterinærvidenskab samt naturvidenskab, der dominerer blandt hovedfagene. Vi har defineret de grønne ministerier som bestående af: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Særligt i råd og udvalg under Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri er jordbrugs- og veterinærvidenskab stærkt repræsenteret med 59 forskerposter. I den anden ende af skalaen ligger humaniora og samfundsvidenskab, der her er repræsenteret af en enkelt forsker. Under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er det derimod samfundsvidenskab sammen med naturvidenskab, der er stærkest repræsenteret med henholdsvis 11 og 9 forskerposter.

Samfundsvidenskab er især repræsenteret ved jura og økonomi

Samfundsvidenskab er det hovedfag, der er stærkest repræsenteret på tværs af ministerierne. I appendix kan man se, hvordan forskerne fra seks hovedfag fordeler sig i råd og udvalg under de forskellige ministerier.

Det er imidlertid ikke alle dele af samfundsvidenskaben, der er lige godt repræsenteret i statens råd og udvalg.

Det er imidlertid ikke alle dele af samfundsvidenskaben, der er lige godt repræsenteret i statens råd og udvalg. I tabellen nedenfor har vi talt op, hvilke institutter og centre der repræsenterer hhv. økonomi, jura, statskundskab og andre dele af samfundsvidenskaben.

Som det ses, er fagområderne jura og økonomi stærkt repræsenteret i forhold til de andre samfundsvidenskabelige fag. Jura står alene for 25% (96 forskerposter) af repræsentationen for samfundsvidenskab. Jura og økonomi er som fagområder hver især repræsenteret i højere grad end et hovedfag som teknisk videnskab (77 poster) og næsten lige så meget som humaniora (107 poster) og jordbrugs- og veterinærvidenskab (108 poster).

Fagområder under samfundsvidenskab	Antal forskerposter	Andel af hovedfag
Jura	96	25%
Økonomi	81	21%
Statskundskab	35	9%
Andre fagområder	166	44%
Total	378	100%

Tabel 3: Tabellen viser fordelingen af poster blandt samfundsvidenskabelige universitetsforskere universitetsforskere på fagområder. Klassificeringen er foretaget på baggrund af institut- og centerbeskrivelser for de forskere, der indgår i datasættet.

Hvordan ser kønsfordelingen ud?

Kønsfordelingen blandt forskere i statens råd og udvalg er 59% mænd og 41% kvinder, jf. tabel 4. Dette afspejler i store træk den samlede kønsfordeling blandt adjunkter, lektorer og professorer ved de danske universiteter, hvorfra eksperter typisk rekrutteres. I 2024 udgjorde mænd 62% og kvinder 38% af disse stillingskategorier.¹³

Ser man nærmere på de enkelte ministerområder i tabel 4, fremtræder der dog visse skævheder, som er værd at bemærke. Disse skævheder er relevante at afdække, da kønsbalancen i repræsentation både påvirker, hvilke perspektiver der informerer politikudvikling og kan få betydning for forskeres karriereudvikling.

Forsvarsministeriet skiller sig ud ved at have den største overvægt af mandlige forskere (81%). Hvis investeringerne i forsvars- og sikkerhedsforskning fortsætter med at vokse, kan dette bidrage til at fastholde eksisterende kønsmønstre, medmindre rekrutteringsgrundlaget samtidig bliver mere kønsbalanceret.¹⁴

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er et andet ministerium med markant overvægt af mænd. Her er 75% af medlemmerne i råd og udvalg mænd, mens blot 25% er kvinder. Samme procentmæssige fordeling ses ved Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet, om end antallet af forskerposter er lavere. I den anden ende af skalaen har Social-, Bolig- og Ældreministeriet den højeste andel af kvindelige forskere (65%). Beskæftigelsesministeriet har også en overrepræsentation af kvinder (56%).

Ministerie	Antal	Kvinde	Mand
Beskæftigelsesministeriet	32	56%	44%
By-, Land- og Kirkeministeriet	16	50%	50%
Børne- og Undervisningsministeriet	103	53%	47%
Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	12	25%	75%
Erhvervsministeriet	99	36%	64%
Finansministeriet	17	35%	65%
Forsvarsministeriet	106	19%	81%
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	20	25%	75%
Justitsministeriet	43	35%	65%
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	36	47%	53%
Kulturministeriet	80	51%	49%
Miljøministeriet	73	42%	58%
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	106	46%	54%
Skatteministeriet	17	41%	59%
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	66	65%	35%
Transportministeriet	1	0%	100%
Uddannelses- og Forskningsministeriet	938	39%	61%
Udenrigsministeriet	11	45%	55%
Udlændinge- og Integrationsministeriet	5	40%	60%
Økonomiministeriet	15	47%	53%
Total	1796	41%	59%

Tabel 4: Tabellen viser kønsfordelingen blandt forskere i statens råd og udvalg fordelt på ministerier. Opgørelsen omfatter alle navngivne forskere i datasættet.

Hvem er de mest brugte forskere?

Hvis man skulle lave en helt retvisende opgørelse af, hvilke forskere, altså enkeltpersoner, der inddrages mest i statens råd og udvalg, ville det være hjælpsomt at have adgang til datamateriale for en længere årrække.

Hvis man for eksempel går på opdagelse i de store kommissioner, der har været nedsat de seneste 20 år, vil man se, at bl.a. økonomerne Nina Smith, Jørgen Søndergaard og Torben M. Andersen har haft mange poster.

Folketingssvaret fra Finansministeriet indeholder desværre ikke en totalopgørelse over råd og udvalg over en længere årrække.

Af tabel 5 fremgår alle de forskere, som sad i mindst 4 råd og udvalg fra 2022-2024.

Den forsker, som sad med i flest råd og udvalg, var professor i datalogi og anvendt matematik og daværende prorektor Rasmus Larsen fra DTU med otte poster. Rasmus Larsen besad fire poster under Forsvarsministeriet, tre under Uddannelses- og Forskningsministeriet og en enkelt under Erhvervsministeriet.

Den næstmest brugte forsker i statens råd og udvalg i perioden var ph.d. i fysik, Mogens Rysholt Poulsen, der på det givne tidspunkt var dekan for Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet på Aalborg Universitet. Han havde seks poster.

Derefter kommer Thomas Elholm, professor i strafferet ved KU, David Dreyer Lassen, professor i økonomi og daværende prorektor for KU, og Lene Tanggaard, professor i pædagogisk psykologi ved AU og daværende rektor for Designskolen Kolding. Både Elholm, Dreyer og Tanggaard havde 5 poster i statens råd og udvalg i perioden.

Gruppen af mest brugte forskere består i vidt omfang af forskningsledere på højt niveau, hvilket tyder på, at staten ikke alene efterspørger faglig ekspertise, men også institutionel repræsentation og ledelseserfaring.

Af de 17 hyppigst brugte forskere i statens råd og udvalg, som havde 4 eller flere poster, repræsenterer de fleste (6 personer) en faglighed, der rimer på økonomi. Tre er professorer i jura, mens også fysik og matematik er repræsenteret. Lene Tanggaard er den eneste forsker, der med pædagogisk psykologi repræsenterer humaniora og andre dele af samfundsvidenskaben end økonomi og jura.

Ser vi på kønsfordelingen er der 3 kvinder blandt de 17 mest brugte forskere på nedslagstidspunktet.

Af de poster, som de 17 mest brugte forskere varetog, er 19% under Uddannelses- og Forskningsministeriet, 16% i både Erhvervsministeriet og Forsvarsministeriet og 10% i Miljøministeriet. Forskernes poster spænder samlet set over 17 forskellige ministerier og dækker dermed over et bredt udsnit af centraladministrationen.

Navn	Institution	Fagområde	Antal poster (forpersonsposter i parentes)
Rasmus Larsen	DTU	Datalogi og anvendt matematik	8
Mogens Rysholt Poulsen	AAU	Fysik	6
Thomas Elholm	KU	Jura, strafferet	5
David Dreyer Lassen	KU	Økonomi og social datavidenskab	5
Lene Tanggaard	Designskolen Kolding	Pædagogisk psykologi	5
Per Michael Johansen	AAU	Fysik	4
Jørgen E. Olesen	AU	Agroøkologi	4
Bo Jellesmark Thorsen	KU	Anvendt økonomi	4
Lars Gårn Hansen	KU	Miljøøkonomi	4
Carsten Rahbek	KU	Biodiversitet og makroøkologi	4
Torben M. Andersen	AU	Økonomi	4
Peter Birch Sørensen	KU	Makro- og miljøøkonomi	4 (1)
Birgitte Egelund Olsen	AU	Jura, miljø- og energiret	4
Jan Westenkær Thomsen	KU	Fysik, kvanteteknologi	4
Martin Svensson	SDU	Matematik og datalogi	4
Michael Svarer	AU	Nationaløkonomi	4 (1)
Linda Nielsen	KU	Jura, globaliseringsret	4 (3)

Tabel 5: Tabellen viser forskere med fire eller flere poster i statens råd og udvalg. Fagområder er angivet på baggrund af forskernes egne profilbeskrivelser.

Slutnoter

1. Christensen et al. 2026
2. Finansudvalget 2024
3. Arbejdet er en del af et toårigt projekt om forskningsinformeret politikudvikling og har til formål at nytænke og udvikle praksisser for forskningsbaseret rådgivning i Danmark. Øvrige publikationer i projektet er: 1) En interviewundersøgelse blandt embedsfolk i danske ministerier om deres brug af forskningsviden til politikudvikling; 2) Et inspirationskatalog med internationale erfaringer og modeller for forskningsbaseret rådgivning, som har relevans i en dansk sammenhæng. Find publikationerne på Dronning Marys Centers hjemmeside: <https://marycenter.ku.dk/>
4. Retsinformation 2017 & 2019
5. Pedersen & Hvidtfeldt 2021
6. GTS-institutterne er "Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter", som er en del den danske indsats for at skabe et innovativt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Se mere her: <https://gts-net.dk/>.
7. Christensen & Opstrup 2025
8. DTU n.d.
9. Christensen et al. 2025
10. Danmarks Statistik n.d.; OECD 2015
11. Det samlede antal forskere fordelt efter fagområde er 1072. Det er altså 21 færre, end det samlede antal forskere repræsenteret fra de danske universiteter på 1093. Det skyldes, at der er 21 tilfælde, hvor den specifikke forsker i det aktuelle udvalg ikke er angivet, eller hvor pladsen i udvalget er varetaget af universitetet og ikke nødvendigvis en specifik forsker.
12. Danmarks Statistik 2026
13. Uddannelses- og Forskningsministeriet 2024
14. Uddannelses- og Forskningsministeriet 2025:6

Litteraturliste

Christensen, J., Hesstvedt, S., Pronin, K., Holst, C., Christiansen, P. M., & Holli, A. M. (2026). Experts in governance: A comparative analysis of the Nordic countries. *Policy & Politics*, 54(1), 163–187. <https://doi.org/10.1332/03055736y2025d000000079>

Christensen, J. G., & Opstrup, N. (2025). *Forvaltningen i folkestyret*. Aarhus Universitetsforlag.

Danmarks Statistik. (2026). *Forskning og udvikling (FoU)-personale i den offentlige sektor efter personalekategori, sektor, fag og tid 2022-2024*. statistikbanken.dk. Tilgået 1. juni, 2026. <http://www.statistikbanken.dk/FOUOFF01>

Danmarks Statistik. (n.d.). *Forskning og udvikling i den offentlige sektor*. Danmarks Statistik. Tilgået 30. april, 2026. <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/forskning-og-udvikling-i-den-offentlige-sektor/indhold>

DTU. (n.d.). *Myndighedsbetjening*. dtu.dk. Tilgået 19. juni, 2026. <https://www.dtu.dk/samarbejde/raadgivning/ministerier-og-styrelser>

OECD. (2015). *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*. OECD Publishing.

Pedersen, D. B., & Hvidtfeldt, R. (2021). *The Danish Eco-System of Science for Policy: Discussion Paper*. Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd.

Retsinformation. (2017). *Lov om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond*. LOV nr 384 af 26/04/2017, Uddannelses- og Forskningsministeriet. Civilstyrelsen.

Retsinformation. (2019). *Bekendtgørelse af lov om universiteter (universitetsloven)*. LBK nr 778 af 07/08/2019. Uddannelses- og Forskningsministeriet. Civilstyrelsen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2024). *Videnskabeligt personale på universiteterne: Bestand*. datavarehus.ufm.dk. Tilgået 08. juni, 2026. <https://datavarehus.ufm.dk/rapporter/forskerbestand>

Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2025). *Aftaler om Forskning og Innovation 2026-2029*. Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Appendix

JORDBRUGS- OG VETERINÆRVIDENSKAB

Ministerie	Antal forskere
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	59
Miljøministeriet	17
Uddannelses- og Forskningsministeriet	16
Udenrigsministeriet	4
Økonomiministeriet	3
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	3
Erhvervsministeriet	3
Skatteministeriet	1
Forsvarsministeriet	1
Finansministeriet	1
Total	108

Tabel 6: Fagfordeling efter ministerie – Jordbrugs- og veterinærvidenskab

TEKNISK VIDENSKAB

Ministerie	Antal forskere
Uddannelses- og Forskningsministeriet	40
Forsvarsministeriet	10
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	6
Erhvervsministeriet	5
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	3
Miljøministeriet	3
Udenrigsministeriet	3
Kulturministeriet	2
Børne- og Undervisningsministeriet	2
Beskæftigelsesministeriet	2
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	1
Total	77

Tabel 7: Fagfordeling efter ministerie – Teknisk videnskab

HUMANIORA

Ministerie	Antal forskere
Uddannelses- og Forskningsministeriet	44
Kulturministeriet	21
Børne- og Undervisningsministeriet	14
By-, Land- og Kirkeministeriet	13
Forsvarsministeriet	4
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	4
Udlændinge- og Integrationsministeriet	3
Udenrigsministeriet	1
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	1
Erhvervsministeriet	1
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	1
Total	107

Tabel 8: Fagfordeling efter ministerie – Humaniora

SUNDHEDSVIDENSKAB

Ministerie	Antal forskere
Uddannelses- og Forskningsministeriet	78
Miljøministeriet	14
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	10
Erhvervsministeriet	10
Justitsministeriet	9
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	8
Beskæftigelsesministeriet	7
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	4
Kulturministeriet	4
Finansministeriet	3
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	2
Forsvarsministeriet	2
Total	151

Tabel 9: Fagfordeling efter ministerie – Sundhedsvidenskab

NATURVIDENSKAB

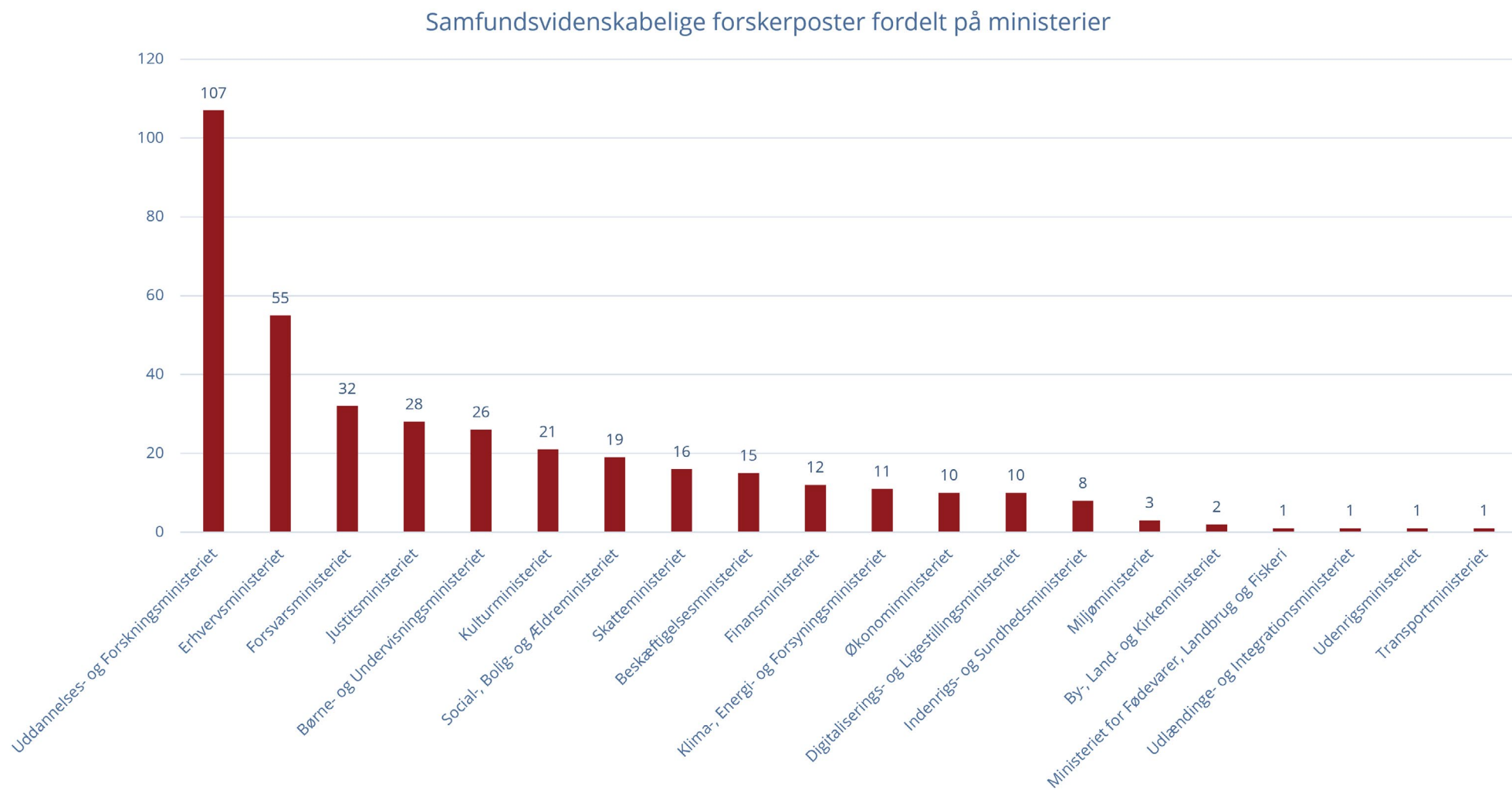
Ministerie	Antal forskere
Uddannelses- og Forskningsministeriet	114
Miljøministeriet	32
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	32
Forsvarsministeriet	25
Erhvervsministeriet	20
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	9
Børne- og Undervisningsministeriet	8
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	4
Økonomiministeriet	2
Digitalisering- og Ligestillingsministeriet	2
Kulturministeriet	1
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	1
Total	250

Tabel 10: Fagfordeling efter ministerie – Naturvidenskab

SAMFUNDSVIDENSKAB

Ministerie	Antal forskere
Uddannelses- og Forskningsministeriet	107
Erhvervsministeriet	55
Forsvarsministeriet	32
Justitsministeriet	28
Børne- og Undervisningsministeriet	26
Kulturministeriet	21
Social-, Bolig- og Ældreministeriet	19
Skatteministeriet	16
Beskæftigelsesministeriet	15
Finansministeriet	12
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	11
Økonomiministeriet	10
Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	10
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	8
Miljøministeriet	3
By-, Land- og Kirkeministeriet	2
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	1
Udlændinge- og Integrationsministeriet	1
Udenrigsministeriet	1
Transportministeriet	1
Total	378

Tabel 11: Fagfordeling efter ministerie – Teknisk videnskab

Figur 10: Fagfordeling efter ministerie – samfundsvidenskab.